

วารสาร นาคบุตรปริทรรศน์

Nakkhbat Paritat Journal

ISSN 3027-7779 (Online)

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2567 Vol. 16 No. 2 May - August 2024

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 1 หมู่ 4 ต.ท่าจิว อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80280
Research and development institute Nakhon Si Thammarat Rajabhat University 1 Moo 4, Tha Ngio, Mueang, Nakhon Si Thammarat 80280

Received: March 27, 2022

Revised: August 28, 2024

Accepted: August 30, 2024

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชา
เพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

The Instructional Model Development Social Studies According to The King's
Philosophy in Sufficiency Economic Way of Living for Undergraduate Students

ประสิทธิ์ คำพล*

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: Prasit801@gmail.com

Prasit Khampol*

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชานำเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชานำเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชานำเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบความรู้ และสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชานำเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และเงื่อนไขการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (2) ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาร่วมกัน (3) ขั้นที่ 3 สะท้อนข้อแลกเปลี่ยน (4) ขั้นที่ 4 ประเมินผลร่วมกัน และ (5) ขั้นที่ 5 สรุปผลการเรียนรู้ 2) ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า (1) นักศึกษามีผลคะแนนการเรียนรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนา; รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา; ศาสตร์พระราชานำ; วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research objectives were 1) to develop the social studies instructional model according to The King's Philosophy for sufficiency economic way of living, 2) to investigate the social studies instructional model according to The King's Philosophy for sufficiency economic way of living for undergraduate students, and 3) to investigate and develop the social studies instructional model according to The King's Philosophy for sufficiency economic way of living for undergraduate students. Forty-five undergraduate students enrolling in the Effective Citizens subject in semester 2, the academic year of 2020 were selected by using simple random sampling. The research tools were; a social studies instructional model manual, a teaching plan, a knowledge test, and a questionnaire on students' satisfaction with the social studies instructional model. Mean, Standard Deviation, t-test, and content analysis were used in analyzing the data. Research results revealed as follows:

1) The social studies instructional model according to The King's Philosophy for sufficiency economic way of living for undergraduate students consisted of 4 elements: principle, objectives, learning processes and implementation condition. Living processes contained 5 steps; step (1) drawing interest, step (2) stating problems together, step (3) reflecting exchange, step (4) evaluating together, and step (5) summarizing the learning outcomes, 2) The social studies instructional

model effectiveness evaluation revealed that (1) after using the social studies instructional model the students' scores were significantly higher than before using the social studies instructional model at the level of 0.5 and (2) students' satisfactory toward the use of the social studies instructional model was at the high level, and (3) The social studies instructional model investigation and development revealed the highest level.

Keywords: development; social studies instructional model; The King's Philosophy for sufficiency; sufficiency economic way of living

บทนำ

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอต่อการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 และเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งการเปลี่ยนแปลงปัจจุบันมีมากมายหลายด้านด้วยกันไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งโลกแห่งการเรียนรู้ ความรู้ และภูมิปัญญาของแต่ละสังคมสามารถทำการแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้ โดยการผลิตกำลังคนที่ทำให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดี (Tansiri, 1993, pp. 14-15) การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงต้องอาศัยการศึกษาเป็นกลไกในการดำเนินการซึ่งกลวิธีในการจัดการให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาคนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนจะมีกลวิธีในการดำเนินงานประกอบด้วย หลักสูตร บุคลากร เป้าหมายและผลสำเร็จ (Ngourungsi, 2016, pp. 17-18)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีวิสัยทัศน์บูรณาการศาสตร์พระราชารักษาเพื่อพัฒนาให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่ประยุกต์องค์ความรู้ สุนวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น ภายในปี 2579 ทำงานเชิงรุก สร้างประโยชน์สุขที่เป็นธรรมสำนึกนำความรับผิดชอบออกเป็นหนึ่งเดียว โดยผลิตบัณฑิตมีความรู้ ทักษะที่ดี มีคุณธรรม มีความรัก ความผูกพันต่อท้องถิ่น และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตคำนึงถึงหลักกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน และมีอัตลักษณ์ในการพัฒนาผู้เรียนด้านความซื่อสัตย์ มีวินัย และใฝ่เรียนรู้ โดยให้ผู้สอนพัฒนาความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งบูรณาการการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตระหนักรู้ เห็นคุณค่า และความสำคัญของศาสตร์พระราชารักษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน พัฒนาผู้เรียน พัฒนางาน พัฒนาชุมชน เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีม เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน ต่อส่วนรวม และการดำรงตนไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย อดทน เสียสละ สามัคคี มีความเมตตาและปรารถนาดีต่อผู้อื่น (B.Ed. Social Studies, 2019, pp. 7-8)

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการสร้างความคิดใหม่แบบผสมผสานเพื่อจะได้บัณฑิตมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังบ่มเพาะให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหาใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน มีจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย (Sinlarat, 2011, pp. 29-30) ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาต้องปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรใหม่ตลอดจนพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันกับเศรษฐกิจยุคใหม่ที่เป็นเศรษฐกิจฐานความรู้และนวัตกรรมเป็นปัจจัยในการผลิตที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศให้ก้าวทันโลกยุคข้อมูลข่าวสาร และวิทยาการสมัยใหม่ ผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียน

เกิดความสนใจ ใฝ่รู้ พัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีอิสระในการเรียนรู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มองโลกในแง่ดี และทักษะการแก้ปัญหา (Guglielmino, 1977) เพราะว่าการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาออกไปเผชิญกับความท้าทายด้านวิชาการที่ก้าวอย่างไม่หยุดยั้ง สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความ เป็นจริง โดยคำนึงถึงศักยภาพของนักศึกษาในแต่ละคน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาคมโลกซึ่งเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจด้วยตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่ดี (Srisa-an, 1999, p. 25 ; Wongyai, 2011, p. 1)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาก็เพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอก ยกย่องจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความพากเพียร มีสติปัญญา ทำให้เกิดความรอบคอบ และความสมดุลรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Panakul, 2013, p. 275) โดยเน้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมลงมือ ปฏิบัติ เปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ วางแผนร่วมกัน ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Raths, Louis, 1978, pp. 38-39) วิธีการที่จะ สนับสนุนให้เกิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาก็เพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย การเรียนรู้แบบนำตนเอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ การสอนโดยใช้การสะท้อนคิด การสอนโดยใช้ บทบาทสมมติ การสอนโดยใช้กรณีศึกษา และการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Tough, 1971, p. 114 ; Knowles, 1975, p.18 ; Johnson, & Johnson, 1993, pp. 6-7; Slavin, 1994, p. 287) ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอน กิจกรรมการเรียนรู้บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนมีลักษณะเป็นการตั้งคำถามต่าง ๆ การยกตัวอย่างข่าว เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันให้นักศึกษาได้ค้นคว้าจนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ และสามารถตัดสินใจร่วมกัน กิจกรรมจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นสมาชิกในกลุ่ม การช่วยเหลือกัน รับผิดชอบร่วมกัน โดยผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ร่วมกันศึกษาปัญหา และค้นคว้าหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้จนทำให้เกิดวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการทำงาน (2) ความรับผิดชอบงานร่วมกัน (3) ความมีเหตุผล (4) ซื่อสัตย์ สุจริต และ (5) ความมีวินัย สามารถนำความรู้วิถีชีวิต เศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

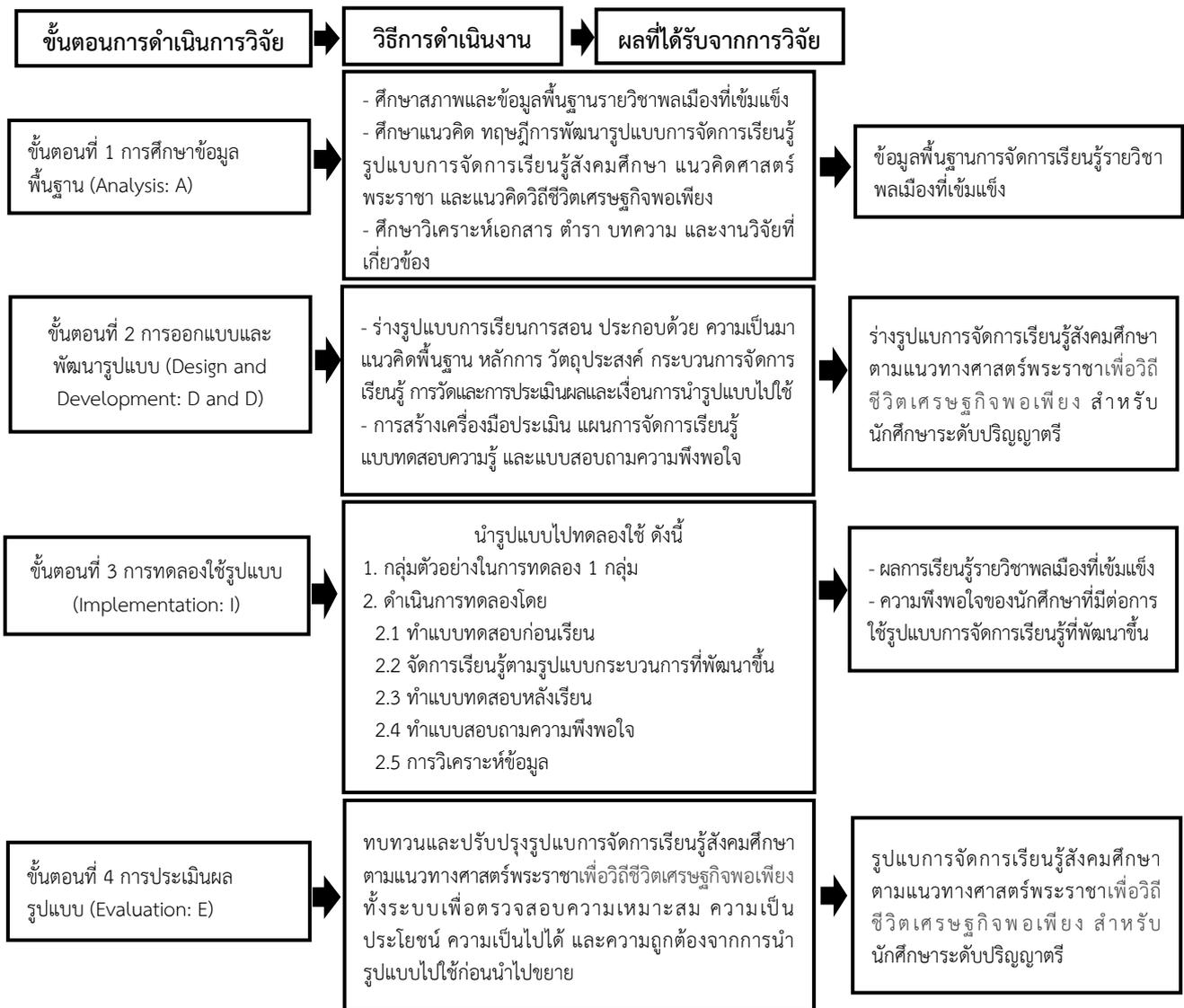
1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาก็เพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาก็เพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาก็เพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methodology) แบบแผนเชิงผสมผสานแบบบริบทรอบภายใน (The Embedded Design) ของ Creswell and Clark (2011, p. 190) ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) แล้วเสริมด้วยเชิงคุณภาพ (Qualitative) ร่วมกับรูปแบบการวิจัยการทดลอง

พื้นฐาน (Pre-Experimental Design) โดยประยุกต์ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียวมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) 4 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 1 : ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4 ห้อง รวมทั้งสิ้น 120 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

การสร้างเครื่องมือ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- ศึกษาสภาพและข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนรู้วิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง

- ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ แนวคิดการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แนวคิดการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา แนวคิดศาสตร์พระราชา และแนวคิดวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง
- ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ร่างรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย ความเป็นมา แนวคิดพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลและเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้
- ดำเนินการสร้างเครื่องมือประเมิน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบความรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม/ความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง โดยใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดความรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.50) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.55) ความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบเท่ากับ 0.59 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเท่ากับ 0.43 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 แบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.55) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.50) และแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.51) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.48)

กระบวนการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

- ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- ชี้แจงรายละเอียดการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักการ เหตุผล และประโยชน์ของการวิจัยให้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ทดสอบก่อนเรียน ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบความรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง
- ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- ทดสอบหลังเรียนใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แบบทดสอบความรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง
- สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

- แบบทดสอบความรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test for dependent นำเสนอแบบตารางประกอบการพรรณนา
- แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอแบบตารางประกอบการพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 หลักการ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ผู้สอนจะกระตุ้นผู้เรียนโดยการตั้งคำถาม กำหนดสถานการณ์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนร่วมกัน

1.2 วัตถุประสงค์ เพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นขั้นที่ผู้สอนสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยการกำหนดสถานการณ์จากเรื่องจริงจากสื่อต่าง ๆ ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในมุมมองต่าง ๆ ซึ่งมองเห็นถึงพฤติกรรมการเรียนรู้และทิศทางที่จะรับรู้

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาร่วมกัน เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันกำหนดสถานการณ์ที่เป็นตัวอย่างมาเรียนรู้แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นให้กับสมาชิกด้วยกันฟังร่วมกันอย่างมีอิสระ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 3 สะท้อนข้อแลกเปลี่ยน เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความพึงพอใจของสมาชิกทุกคน เพื่อนำไปสู่คำตอบและข้อสรุป

ขั้นที่ 4 ประเมินผลร่วมกัน เป็นขั้นที่ผู้เรียนพิจารณาไตร่ตรองจากการนำผลรวบรวมของตนเองหรือสมาชิกอยากปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพ โดยการแลกเปลี่ยนมุมมองกับสมาชิกคนอื่น ๆ เพื่อจะได้ข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนา

ขั้นที่ 5 สรุปผลการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนสรุปผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนที่ได้รับจากบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เกิดมโนคติ และหลักการอย่างแท้จริง

1.4 เงื่อนไขการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้

1.4.1 หลักการตอบสนอง ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้จากประสบการณ์ร่วมกับสมาชิกที่นำเสนอ ยืนยันรวบรวม สร้างข้อตกลง กำหนดกฎเกณฑ์ และปฏิบัติ

1.4.2 ระบบสังคม ผู้เรียนกำหนดแนวทางศาสตร์พระราชาในและนอกห้องเรียนเป็นชุมชนในการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือ พึ่งพากัน และร่วมรับผิดชอบ

1.4.3 สิ่งสนับสนุน ผู้สอนกระตุ้นความรู้เดิมให้ผู้เรียนสนใจใฝ่รู้ การจัดเตรียมสื่อการจัดการเรียนรู้ เอกสารการสอน บรรยากาศการเรียนรู้ และวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมและความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

2. ประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 1 ผลการเรียนรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็ง

ผลการสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig
ก่อนเรียน	50	35.70	4.07	44	17.78	.00
หลังเรียน	50	44.03	2.47			

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนการเรียนรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็งของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลังเรียน (\bar{X} = 44.03, S.D. = 2.47) สูงกว่าก่อนเรียน (\bar{X} = 35.70, S.D. = 4.07) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักศึกษา

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.54	0.49	มากที่สุด
2. ด้านเนื้อหา	4.57	0.48	มากที่สุด
3. ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน	4.59	0.48	มากที่สุด
4. ด้านระยะเวลาการเรียนการสอน	4.61	0.47	มากที่สุด
5. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้	4.55	0.50	มากที่สุด
6. ด้านการวัดและการประเมินผล	4.66	0.45	มากที่สุด
รวม	4.57	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทฤษฎีพระราชพิธีเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านจัดเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับแรกคือด้านการวัดและการประเมินผล (\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.45) รองลงมาด้านระยะเวลาการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.47) ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.48) ด้านเนื้อหา (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.48) ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.50) และอันดับสุดท้ายด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.49)

4. ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 3 ระดับการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความเหมาะสมของรูปแบบ	4.64	0.51	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.70	0.46	มากที่สุด
3. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ	4.46	0.48	มาก
4. ความถูกต้องของรูปแบบ	4.52	0.44	มากที่สุด
รวม	4.61	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทฤษฎีพระราชพิธีเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ อันดับแรกคือด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ (\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.46) รองลงมาด้านความเหมาะสมของรูปแบบ (\bar{X} = 4.64, S.D. = 0.51) ด้านความถูกต้องของรูปแบบ (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.44) และอันดับสุดท้ายด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.48)

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ (4) เงื่อนไขการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างความสนใจ 2) กำหนดปัญหาพร้อมกัน 3) สะท้อนข้อแลกเปลี่ยน 4) ประเมินผลร่วมกัน และ 5) สรุปผลการเรียนรู้ จากผลตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน โดยการตั้งคำถามสร้างความสนใจในการเรียนรู้ กำหนดสถานการณ์ขึ้นมาเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในแง่มุมมองต่าง ๆ การกำหนดปัญหาพร้อมกันเพื่อสะท้อนข้อแลกเปลี่ยนตัดสินใจและการประเมินผลร่วมกัน สอดคล้องกับ Powell & Kalina (2009, pp. 241-250) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งบุคคลสามารถสร้างความหมายขึ้นโดยการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ควรมีการจัดกลุ่มการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับ Somabutr (2018) ที่กล่าวว่า ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการแก้ปัญหาและออกแบบกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อได้แก้ไขปัญหาร่วมกัน และในการสรุปความรู้ต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ และงานวิจัยของ Ounruen (2020, pp. 183-191) ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นจัดกิจกรรมตามสภาพจริงให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการเติมเต็มความรู้ให้แก่กันและกัน ผู้สอนควรกระตุ้นท้าทายให้เกิดการเรียนรู้สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน

2. ผลการเรียนรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็งของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากผลการวิจัย พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นหลักการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และจากการสังเกต พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทำให้ผลคะแนนออกมาดี และนักศึกษาทุกคนร่วมกันทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ด้วยความกระตือรือร้น ตามคำแนะนำส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและมีคะแนนหลังเรียนสูงขึ้น กระบวนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจะกระตุ้นนักศึกษา โดยการกำหนดสถานการณ์จากเรื่องจริงจากสื่อต่าง ๆ ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในมุมมองต่าง ๆ ซึ่งมองเห็นถึงพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้และทิศทางที่จะรับรู้ มีการกำหนดปัญหาร่วมกันกับนักศึกษาร่วมกัน โดยกำหนดสถานการณ์ที่เป็นตัวอย่างมาเรียนรู้แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นให้กับสมาชิกด้วยกันฟังร่วมกันอย่างมีอิสระ เพื่อเป็นสะท้อนข้อแลกเปลี่ยนร่วมกันตัดสินใจซึ่งเกิดจากความพึงพอใจของสมาชิกทุกคน เพื่อนำไปสู่คำตอบข้อสรุป ประเมินผลร่วมกัน โดยการพิจารณาไตร่ตรองจากการนำผลรวบรวมของตนเองหรือสมาชิกอยากปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย และสรุปผลการเรียนรู้ร่วมกันที่นักศึกษาได้รับจากบทเรียน เพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เกิดมโนคติ และหลักการอย่างแท้จริงซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกระจำจ่านิยมของ Raths & Louis (1978, pp. 11-12) ที่กล่าวว่าผู้สอนจัดสิ่งเร้า ประสบการณ์หรือสถานการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสนใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตอบสนองต่อการเรียนรู้ โดยมีแนวทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย พิจารณาถึงผลที่จะเกิดจากทางเลือกสะท้อนถึงข้อดี-ข้อเสีย และผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้มาเป็นหลักหรืออุดมการณ์ในการดำรงชีวิตของตน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดความกระจำจ่านิยมที่ตนเลือกยึดถือจนกลายเป็นแบบแผนและทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura (1977, p. 191) ที่เชื่อว่า

การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องพิจารณาในแง่ของการแสดงออก แต่การแสดงพฤติกรรมสะท้อนให้เห็นการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอยู่รอบตัวอยู่เสมอทำให้เกิดการเรียนรู้ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัญหา ชีวิต และสิ่งภายในอื่น ๆ ผ่านการเรียนรู้โดยการสังเกต การกำกับตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้บุคคลเข้าใจความคิดเห็นของบุคคลอื่นมากขึ้น สามารถตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็น อภิปรายโต้แย้งร่วมกับเพื่อน ๆ อย่างเปิดเผย การมีเสรีภาพในการพูด และการได้รับการยอมรับสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Namuang (2013, pp. 96-109) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนมีการวัดและการประเมินผล มีการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน การจัดการเนื้อหา การสร้างสื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนๆ ทำให้นักศึกษามีความสนใจในการตั้งคำถาม มีการอภิปรายร่วมกันภายในชั้นเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ทำให้นักศึกษาเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ของตนเองโดยไม่ต้องมีการบังคับควบคุมจากเพื่อน ๆ สมาชิก และเอาใจใส่ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตามที่ได้รับมอบหมายจากสมาชิกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura (1977, p. 191) ที่ว่าการเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต การกำกับตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง และสอดคล้องกับทฤษฎีกระจำง่าคานิยมของ Raths & Louis (1978, pp. 38-39) ที่กล่าวว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน เปิดกว้างให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและตระหนักในตนเองและผู้อื่น ผู้การตัดสินใจอย่างชาญฉลาด และสามารถเลือกทางที่เป็นประโยชน์ที่สุด เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหาจุดยืนที่แท้จริงนำไปสู่เกณฑ์การตัดสินใจสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rookha (2022, p. 13) พบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพังงา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้เชี่ยวชาญหลังการทดลองใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้น แสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระ พร้อมสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเป็นวิธีการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าซึ่งเห็นได้จากผลการเรียนรู้รายวิชาพลเมืองที่เข้มแข็งของนักศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewurai (2011, pp. 11-30) พบว่าผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสมดีมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มุ่งเน้นจัดกิจกรรมในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อให้นักศึกษาร่วมกันสร้างองค์ความรู้นั้น ผู้สอนควรกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศในการทำกิจกรรมโดยการตั้งคำถาม สร้างสถานการณ์ที่มีความท้าทาย

สร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกันเป็นทีม การสร้างข้อตกลงหรือกติกาการทำงานร่วมกัน เพื่อจะทำให้นักศึกษาสามารถทำกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมาย

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งนักศึกษาจะถูกแบ่งกลุ่มแบบคละกันตามความสามารถจึงทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่อาจจะไม่ได้อยู่ประจำกลุ่มเพื่อนที่คุ้นเคยมาก่อน ดังนั้น ผู้สอนควรให้เวลานักศึกษาแต่ละกลุ่มในการปรับตัวเพื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนกลุ่มใหม่และควรให้คำแนะนำเมื่อเกิดข้อคิดเห็นที่ขัดแย้งหรือสงสัยในระหว่างการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชา เพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง มา 5 ด้าน ดังนั้นควรศึกษาเพิ่มเติมวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงในด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะชีวิต ทักษะการอยู่ร่วมกันทางสังคม ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการใช้เทคโนโลยี โดยมีการประเมินตามสภาพจริง

2. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

References

- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. New Jersey: Prentice –Hall.
- B.Ed. Social Studies. (2019). *Bachelor of Education Program Social Studies Faculty of Humanities and social sciences Phetchaburi Rajabhat University*. Phetchaburi: Phetchaburi Rajabhat University (in Thai)
- Creswell, J. W. & Plano Clark, V. L. (2011). *Design and conducting mixed methods Research* (2nd cd.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Guglielmino, L. M. (1977). “Development of the Self-Directed Learning Readiness Scale,” Doctoral Dissertation. Athens, Georgia: University of Georgia.
- Johnson, D; Johnson Roger & Johnson, Holubec. (1993). *Cooperative in the Classroom*. Minnesota: Interaction Book.
- Kaewurai, W. (2011). A Learning Management Model Based on the Sufficiency Economy Philosophy in Teacher Profession, University of the North. *Nakhon Sawan Rajabhat University Graduate Studies Journal*, 6 (17), 13-30. (in Thai)
- Knowles, M.S. (1975). *Self-Directed Learning: A Guide for Learners and Teachers*. Chicago: Follett Publishing Company.
- Namuang. (2013). Development of a learning management model for teaching philosophy. of Sufficiency Economy for primary school students. *Songkhla University Journal Nakarin*, 5(3), 96-109. (in Thai)
- Ngourungsi, K. (2016). Education for Sustainable Development. *Journal of the Association of Researchers*, 21(2), 17-18. (in Thai)
- Ounruen, W. (2020). An Instructional Model Development Based on Social Constructivism and Authentic Learning Approaches to Enhance Differentiated Instruction Ability for Student Teachers. *Journal of Education Naresuan University*, 25(1), 222-237. (in Thai)

- Panakul, S. (2013). *Social Studies Curriculum Development and Evaluation*. Bangkok: University. (in Thai)
- Powell, K. C., & Kalina, C. J. (2009). Cognitive and social constructivism: Developing tools for an effective classroom. *Education*, 130(2), 241-250.
- Raths, M., Louis, E. (1978). *Values and Teaching*. Ohio: Charles E Merrill Publishing.
- Rookha, T. (2022). *Teacher development on Learning management base on of Sufficiency Economy Philosophy a case study of Phang-nga School for The deaf under special Education Bureau*. (Independent Study Master of Education), Surat Thani Rajabhat University, Graduate School. (in Thai)
- Somabutra, A. (2018). *Learning Skills and Innovation for Learning in the 21st century*. Educational Technology, Faculty of Education. Teaching documents. Khon Kaen: Khon Kaen University. (in Thai)
- Sinlarat, P. (2011). *Principles and techniques of teaching at the higher education level*. Bangkok: Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Slavin, E. (1994). *Educational Psychology*. 4th ed. New York: Allyn and Bacon.
- Srisa-an, W. (1999). Guidelines for reforming the educational administration system in the Ministry of Education. *Educational reform journal*, 1(12), 7-16. (in Thai)
- Tansiri, W. (1993). Learning networks and lifelong education. *National education*, 27(4), 5-12. (in Thai)
- Tough, A. (1971). *The Adult's Learning Projects*. Toronto: The Ontario Institute for Studies in Education.
- Tungkasamit, A. (2011). The development of an Sufficiency Economy Philosophy instruction process. *Veridian E-Journal, SU*, 4(2), 288-301. (in Thai)
- Wongyai, W. (2011). *Innovative Curriculum and Learning for Good Citizenship*. Bangkok: R & Print Company Limited. (in Thai)

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ คำพล

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

เลขที่ 38 หมู่ที่ 8 ตำบลนาบัว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000

E-mail: Prasit801@gmail.com

